

Podatek – to przymusowe świadczenie pieniężne pobierane przez związek publicznoprawny (państwo, jednostka samorządu terytorialnego) bez konkretnego, bezpośredniego świadczenia wzajemnego. Zebrane podatki są wykorzystywane na potrzeby ustalone przez organ pobierający. Podatki to podstawowe źródło dochodów budżetu państwa.

Podatki dzielą się na:

- bezpośrednie – nałożone na dochód lub majątek podatnika, np. podatek dochodowy, gruntowy, spadkowy;
- pośrednie – (gdy opodatkowana jest sprzedaż towarów/konsumpcja) nakładane na przedmiot spożycia, np. VAT, akcyza – ostatecznie płaci konsument.

Budżet państwa – można określić jako zestawienie dochodów i wydatków państwa w pewnym okresie – zazwyczaj w danym roku. Z deficytem budżetowym mamy do czynienia, gdy wydatki przewyższają dochody. Natomiast z nadwyżką budżetową, gdy planowane dochody państwa są wyższe od jego wydatków. Podstawą tworzenia budżetu jest ustawa przyjmowana przez parlament, który upoważnia rząd do realizacji określonych w ustawie dochodów i wydatków.

VAT – (ang. - *Value Added Tax* - podatek od wartości dodanej) - jest to podatek pośredni, nakładany na towary i usługi, obciążający w ostatecznym rachunku konsumenta finalnego. Z założenia podatek VAT miał być neutralny dla przedsiębiorców. Jest on wliczony w cenę towaru lub usługi przez sprzedawcę, który również jest opodatkowany podatkiem VAT. Podatek VAT jest płacony przez przedsiębiorców od uzyskanego obrotu (sprzedaży).

PIT – Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT od ang. *Personal Income Tax*, czyli podatek od dochodów osobistych) – podatek bezpośredni obejmujący dochody uzyskiwane przez osoby fizyczne.

CIT – Podatek dochodowy od osób prawnych (ang. CIT – *Corporate Income Tax*) – podatek od dochodów spółek (przedsiębiorstw) – rodzaj podatku bezpośredniego obciążającego dochody uzyskiwane przez osoby prawne.

Akcyza – zwana również podatkiem akcyzowym, to podatek pośredni, nakładany na wybrane wyroby konsumpcyjne – takie, które charakteryzują się wysoką akumulacją zysku, co oznacza, że koszt ich produkcji jest stosunkowo niewielki, natomiast przychody z ich sprzedaży są bardzo wysokie. Poprzez nałożenie podatku akcyzowego, skarb państwa przejmuje część wygenerowanego zysku. Są to takie towary jak: benzyna, olej napędowy, oleje opałowe, gaz, piwo, wino, wódka, papierosy, tytoń, energia elektryczna. Akcyza jest również nakładana na dobra uważane za luksusowe: samochody, perfumy, jachty.

Ulga Podatkowa – przewidziana w przepisach prawa podatkowego kwota zwolnienia, odliczenia, obniżki albo zmniejszenia wymiaru podstawy opodatkowania lub wysokości podatku.

Bezrobocie – to zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów.

Bezrobocie naturalne – to poziom bezrobocia występujący w gospodarce, gdy rynek znajduje się w stanie równowagi. Ekonomisci definiują naturalną stopę bezrobocia jako sumę bezrobocia frykcyjnego i strukturalnego. Bezrobocie to wiąże się ze zmianami na rynku pracy związanymi z wahaniami aktywnością siły roboczej, likwidowaniem niektórych branż i powstawaniem nowych.

Siła robocza – zwana też podażą pracy – to liczba osób, które są aktywne zawodowo. Są to osoby w wieku produkcyjnym (w Polsce jest to przedział wiekowy 18-59 dla kobiet oraz 18-64 dla mężczyzn), które są zdolne do pracy i gotowe do jej podjęcia na typowych warunkach dla danej gospodarki. W skład tej grupy wchodzi zarówno osoby pracujące, jak i bezrobotni.

Stopa bezrobocia – jest to iloraz bezrobotnych przez aktywnych zawodowo w danej kategorii ludności. Aktywni zawodowo definiowani są przez GUS jako suma osób pracujących, osób poszukujących pracy, bezrobotnych oraz osób niepełnosprawnych (z możliwością zatrudnienia w niektórych zawodach).